

Växjö kommun

Rektorn vid Hovshagaskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Hovshagaskolan
i Växjö kommun

Tillsyn av Hovshagaskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Växjö under hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Hovshagaskolan besöktes av Skolinspektionen den 6 mars 2012.

Helhetsbedömning

Under Skolverkets utbildningsinspektion i Växjö kommun (dnr 53-2005:1199) påvisades några brister. Modersmålsundervisning anordnades inte för berättigade elever och studiehandledning på modersmålet anordnades inte för elever med det behovet. Utöver ovan nämnda brister påvisade Skolverket behov av förbättringar, bland annat gällande tydliggörande av målen för undervisningen, uppföljning av elevernas lärande i samtliga ämnen och, beträffande värdegrundsarbetet, planen mot kränkande behandling.

Skolinspektionen kan konstatera att skolan har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med bristerna gällande modersmålsundervisning och tydliggörande av mål. Under Skolinspektionens tillsynsbesök berättar till exempel flera av de elever som Skolinspektionen möter att de ges modersmålsundervisning. Vidare visar sig eleverna vara förtroga med vilka målen är och enligt den insända dokumentationen arbetar skolan på ett strukturerat sätt för att klargöra målen för eleverna.

Emellertid behöver åtgärder vidtas kring arbetet med särskilt stöd, uppföljning av kunskapsresultaten och värdegrundsarbetet. Skolan behöver säkerställa att särskilt stöd alltid ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till samt att den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler det till rektorn. Gällande studiehandledning på modersmålet uppger sig rektorn inte vara säker på om skolan har elever i behov av det. Skolinspektionen vill påpeka det åligger rektorn att ta reda på om en elev är i behov av denna form av stödinsats. Beträffande uppföljningen av kunskapsresultaten konstaterar Skolinspektionen att rektorn inte ser till att alla ämnen följs upp lika noggrant och att resultaten inte används som ett underlag för vidta åtgärder för att därigenom förbättra utbildningen.

När det gäller värdegrundsarbetet framkommer att förebyggande och motverkande insatser mot kränkande behandling vidtas. Därtill organiserar skolan

insatser för att eleverna ska ges en god studiero. Trots insatserna framkommer emellertid att kränkningar sker elever emellan och att elevernas studiero inte är tillfredställande. Därför behöver skolans värdegrundsarbete förstärkas.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Hovshagaskolan i Växjö kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Växjö kommun att senast den 2012-09-14 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Lärarna ger inte alla elever den stimulans de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Undervisning och lärande.

I detta ingår att:

Se till att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling (3 kap. 3 § andra meningen skollagen).

Trygghet och studiero

Skolmiljön vid skolenheten präglas inte av trygghet och studiero.

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Trygghet och studiero.

I detta ingår att:

Se till att rektor och lärare vidtar de åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende (5 kap. 3 och 6 §§ skollagen).

Se till att det vid skolan genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 och 10 §§ skollagen).

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd.

I detta ingår att:

Se till att särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till (3 kap. 8 § skollagen).

Se till att den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler det till rektor (3 kap. 8 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

Se till att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen).

Se till att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

Se till att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § första stycket skollagen).

Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever samt att elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet (4 kap. 4 § andra stycket skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Lärarna ger inte alla elever den stimulans de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål

Motivering:

Av författningarna framgår att lärarna ska ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

I intervjuerna med eleverna framkommer att de elever som lätt når kunskapsmålen inte blir utmanade i alla ämnen. Enligt eleverna får de som har lätt att nå kunskapsmålen vänta, upplever att det är tråkigt ibland och känner att de redan kan det mesta sedan tidigare. De intervjuade lärarna bekräftar denna elevernas bild. Lärarna menar att de elever som lätt når kunskapsmålen kommer i kläm då deras tid mestadels åtgår till att hjälpa de elever som har svårare att nå kunskapsmålen. Skolans rektor uppger sig dela elevernas och lärarnas uppfattning och uppger att skolan behöver bli bättre på att stimulera även de elever som lätt når kunskapsresultaten.

Mot denna bakgrund behöver åtgärder vidtas inom området Undervisning och lärande för att uppfylla förordningarnas krav.

Författning:

3 kap. 3 § andra meningen skollagen

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolmiljön vid skolenheten präglas inte av trygghet och studiero.

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering:

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en god skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Vidare framgår att rektorn och lärarna får vidta de omedelbara eller tillfälliga

åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Slutligen framgår att skolan ska genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Av intervjuer och annat underlag framkommer att förebyggande och motverkande insatser mot kränkande behandling vidtas och att det organiseras insatser för att eleverna ska ges en god studiero. Trots detta framkommer att kränkningar sker elever emellan och att det i en del klasser är undermålig studiero. Eleverna uppger bland annat att kränkande tillmälen förekommer, att eleverna i en del klasser stör varandra och att det ibland kan vara stökigt under stora delar av lektionerna. Eleverna uppger att lärarna säger till elever som stör, men att det ibland inte hjälper. En del elever uppger att de behöver lämna och arbeta utanför klassrummet för att få studiero.

Mot denna bakgrund behöver åtgärder vidtas inom området Trygghet och studiero för att uppfylla förordningarnas krav.

Författning:

5 kap. 3 och 6 §§ skollagen

Lgr 11 1 skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

6 kap. 7 och 10 §§ skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Av skollagen framgår att särskilt stöd ska ge i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. Det framgår vidare att den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen ska anmäla det till rektor.

Enligt rektorn har skolan försökt förbättra hur arbetet med särskilt stöd sker. Rektorn hävdar att alla elever som har behov av särskilt stöd får stödinsatser, men att de särskilda stödinsatserna i en del fall kunde bli mer omfattande.

I intervju med lärarna framkommer att det inte alltid anmäls till rektorn när det uppmärksammas att en elev riskerar att inte uppnå kunskapskraven som minst ska uppnås. Närmare bestämt uppger lärarna att de endast ger signaler om elever som bedöms vara i behov av särskilt stöd i ämnena svenska och matematik, inga andra ämnen. I linje med lärarna uppger elevvårdande personal att åtgärdsprogram företrädesvis upprättas i ämnena svenska och matematik.

Mot denna bakgrund behöver åtgärder vidtas inom området Särskilt stöd för att författningens krav ska uppfyllas.

Författning:

3 kap. 8 § skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Motivering:

Av författningarna framgår att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna ska avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven och att det i de individuella utvecklingsplanerna ska framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av innehåller inte redogörelser av vilka insatser som behövs för att eleverna ska nå kunskapskraven och för övrigt utvecklas så långt som möjligt. I de samhällsorienterande och de naturorienterande ämnena bedöms dessutom eleverna blockvis till och med årskurs 6.

Mot denna bakgrund behöver åtgärder vidtas inom området Bedömning och betygssättning för att uppfylla förordningarnas krav.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Vidare framgår att kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever samt att elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

I den insända verksamhetsredogörelsen redovisas skolans kunskapsresultat. I lärarintervjun framkommer att lärarna saknar kännedom om dessa kunskapsresultat, som rektorn genom sin dokumentation redovisat för Skolinspektionen. De intervjuade lärarna uppger vidare att de inte involveras i skolövergripande uppföljningar av kunskapsresultaten och att diskussioner mellan rektorn och lärarna inte förs om vilka ämnen eller delar av utbildningen som behöver utvecklas. Diskussioner uppges endast ske lärarna emellan och då företrädesvis avseende ämnena svenska, matematik och engelska. Rektorn uppger att arbetet med resultatanalys och uppföljning inte hinns med och att olika anledningar till detta finns. Under intervjun med rektorn framkommer också att resultaten i vartdera av de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena inte följs upp. Resultaten sammanställs istället blockövergripande.

Mot denna bakgrund behöver åtgärder vidtas inom området Ledning och utveckling av utbildningen för att uppfylla förordningarnas krav

Författning:

4 kap. 4 § skollagen.

Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar.

Bakgrund

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Av den till Skolinspektionen insända dokumentationen framgår att kunskapsresultaten på Hovshagaskolan har försämrats något över tid. När det gäller måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5 visar statistiken en svagt negativ trend såtillvida att den genomsnittliga måluppfyllelsen över samtliga ämnen minskat från 92 (år 2010) till 88 procent (år 2011). Måluppfyllelsen i vardera av de natur- och samhällsorienterande ämnena går inte att utläsa, eftersom dessa ämnen redovisas blockvis. Vidare saknas redovisningar av måluppfyllelse i modersmål och för ett år även i svenska som andraspråk. Den svagt negativa trenden gäller även resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 (år 2010-2011) och i årskurs 5 (år 2009-2011). Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Värdegrundresultat

Resultaten av skolans så kallade nöjdhetsundersökning i årskurs 2 och 5 (år 2010) visar bland annat att drygt 90 procent av eleverna trivs med lärarna och med sina kompisar på skolan. Resultaten visar också att knappt var fjärde elev anser att de alltid får studiero i klassrummet. Resultaten är i linje med Skolinspektionens enkät (hösten 2011) till elever i årskurs 5. Under Skolinspektionens intervjuer med elever framkommer att studiero uppfattas som ett problemområde och att det förekommer kränkande behandling elever emellan. Skolinspektionen pekar i detta beslut på områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra arbetet med elevernas trygghet och studiero.

Beskrivning av Hovshagaskolan

Hovshagaskolan har en rektor som leder verksamheten. Organisatoriskt är skolans lärare uppdelade i tre arbetsenheter; två arbetsenheter för förskoleklass till årskurs 3 och en arbetsenhet för årskurs 4-6. I varje arbetsenhet finns en arbetslagsledare, som samverkar med skolledningen.

Vid Skolinspektionens besökstillfälle har skolan 289 elever, inklusive förskoleklassen. I samtliga årskurser förutom årskurs 3 och 6 finns två klasser. Eleverna har tillgång till ett mindre bibliotek på skolan.

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Evy Öst och Annika Mullaart Ed samt undervisningsråd Tommy Månsson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Marcus Johansson
Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas.

Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).